

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

не вживалися епоніми. Імена вчених і лікарів, які вперше винайшли і описали те чи інше явище, складають найбільшу групу. Деякі хвороби в різних країнах мають свої епоніми. Виникають труднощі при транслітерації та транскрибуванні термінів. Слід звернути увагу, що в термінах-епонімах, що позначають різні симптоми, синдроми і хвороби, також увіковічені автори відкриттів, які вперше їх описали, або вперше застосували цей метод лікування: *angèite familiale*-хвороба Рандю-Вебера-Осслера; *signe de Grasset-Gaussel-Hoover*; симптом Грассе-Госселя-Гувера тощо. На допомогу лікарям приходять лінгвістичні довідники, які полегшують їм поставити точний діагноз хворому. Переклад медичної термінології вимагає величезної відповідальності, адже йдеться про здоров'я або, навіть, про життя людини. Адже, як показав аналіз термінів-епонімів, є певні труднощі, пов'язані з розбіжностями в українській та французькій класифікації, методичній номенклатурній системі, методиці досліджень тощо. Слід звернути увагу на те, що використання термінів-епонімів більш характерно французькій мові, тоді, як в українській мові здебільшого спостерігається відсутність прізвища і навпаки: *aire de Kiesselbach*-судинна пляма. Спостерігається, що досить часто у французькій мові епонім не використовується (відсутність прізвища): *acatalasemie*-хвороба Тахакари; *diabète phoshate*-синдром Орбрайта-Батлера-Блумберга тощо. Привертають увагу терміни-епоніми, що не мають фіксованого, обмеженого змісту: *appareil de Delbet*: пов'язки для постійного витягання при переломі діафіза плеча; пов'язки для амбулаторного лікування переломів гомілки; *fièvre de Whitmore-meloièdos*, хибний сап, пневмоентерит, псевдохолера, хвороба Флетчера, хвороба Стенгена тощо. Зустрілися медичні терміни-епоніми які, як правило, не супроводжуються уточнюючим контекстом: *ballon de Pasteur* – пастерівська колба; *cellule de Golgi*-клітка Гольджі тощо. Також неприпустима контекстна рухливість значення для терміну- епоніму: *aphtes de Bednar*, *du palais*-афти Беднара, афти; новонароджених, крилоподібні афти, *microcetèmie familiale*, *mineure*- мала таласемія, хвороба Ріетті-Греппі- Мікелі, синдром Сільвестроні-Б'янка тощо. Слід відзначити, що не має точності, чіткості значення терміну-епоніму: *gèrodermie d'Apert*-синдром (хвороба) Гілфорда, прогерія Гартінгса, дитяча геродермія тощо. У відтворенні французьких медичних термінів- епонімів посідає важливе місце також описовий переклад: *crochet- rugine de Trèlat*- зігнутий під прямим кутом гачок, який використовується при стафілографії; *fouloir du professeur Machtou*- інструмент, який застосовується для ущільнення пломбуючого матеріалу у кореневому каналі зуба тощо. У більшості випадків терміни-епоніми не викликають уявлень і не відображають зв'язок даного поняття з іншими: *cellule de Browman*- подоцит; *point de Krunlein*-точка Кренлейна тощо. Зрештою, особливо незручна категоріальна багатозначність: *operation de Kocher*-тиреоїдектомія за Кохером; пілоректомія за Кохером; видалення за Кохером вклиненого в дистальний відділ холедоха конкремента; резекція шлунка за Кохером тощо.

Проведене дослідження показало, що проблеми перекладу та вживання термінів-епонімів спонукає до подальшої роботи над вивченням епонімічної лексики. Підсумовуючи, можна сказати, що назріла необхідність створення та укладання спеціалізованих словників з термінами-епонімами, щоб полегшити лікарям точніше виставляти діагнози хворим, особливо у період розвитку нашої держави.

Tsurkan M.V.

ADAPTATION OF STUDENTS WHO ARE FOREIGN CITIZENS IN UKRAINE

*Department of Social Sciences and Ukrainian Studies
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

Adaptation of students who are foreign citizens in Ukraine is a complex sociocultural process that provides adjustment of an individual for new values, standards of behavior, customs and traditions.

Preparation of foreign specialists is an effective form of international scientific and cultural cooperation that provides strengthening of the authority of Ukraine on the world stage, as well as it is an additional source of education financing.

Analysis of the number of students-foreigners at Ukrainian higher institutions evidences the fact that the specialty of a doctor is the most popular one among specialties which are chosen by foreigners.

Sociocultural adaptation is an important factor of successful education of foreign citizens at higher medical institutions. That is why, the main task of a teacher of Ukrainian language as a foreign one is to familiarize students with moral and spiritual values, culture, language, geographical peculiarities of Ukraine. The problem of sociocultural adaptation of foreign students is considered in the works of H. Vorobiov, M. Ovchynnykova, S. Patohina, etc.

It is necessary to note, that sociocultural adaptation is a bilateral process that concerns not only foreign students but Ukrainian ones, as their everyday communication impacts on the perception of new social-cultural life by foreign citizens. Also, this communication forms a tolerant and friendly attitude towards representatives of another nationality among domestic young people.

While investigating the problems of adaptation, it is necessary to consider students' studying at multinational groups, where not only lingual contacts occur, but mental ones, as well as cultural, regional, age-old, racial. The process of adaptation takes place for a longer time in such groups, as students occur in a situation of so-called double adaptation: perception of peculiarities of a country in which they obtain education and familiarization with sociocultural features of «new» nations at the same time.

The lingual environment of Ukrainian language as foreign one is an important factor of adaptation of foreign students – the main instrument of sociocultural adaptation of students who are foreign citizens in Ukraine, as the knowledge of national language helps to overcome the psychological barrier and satisfy nailing social problems. The stages of entering of foreign students into Ukrainian language environment are described in works of such scientists as S. Krasnikova, T. Makarenko, L. Miroshnik, V. Matrosova, V. Tereshchenko; main aspects of Ukrainian language as foreign one studying are investigated in the works of such scientists as L. Bey, T. Yefimov, I. Zhovtonizhko, A. Kulyk, T. Lahuta, B. Sokil, O. Trostynska, H. Tohtar.

Pedagogical adaptation is a component of sociocultural one that provides adjustment of foreign students to the unfamiliar system of education, assimilation of a large amount of information, analysis of the scientific material. It is necessary to implement the educational process considering peculiarities of ethnic pedagogical concepts, technologies, and methodologies with the aim of successful pedagogical adaptation. It is also necessary to construct education within the concept of «the dialogue of cultures» at Ukrainian higher institution; it will provide the formation of poly-lingual literacy of students.

Chaikovska N. M.

**PRESCRIPTIVE SPEECH GENRES IN THE POSTMODERN ENGLISH DISCOURSE:
LEXICAL AND GRAMMATICAL FEATURES
(BASED ON THE NOVEL “ATONEMENT” BY IAN MCEWAN)**

*The Department of Foreign Languages
Higher state educational establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

Our research is aimed at the analysis of prescriptive speech genres in the postmodern English literature. The novel of the British novelist Ian McEwan “Atonement”, the book that was the winner of the Booker prize, serves as a material for the investigation, where the excellent examples of prescriptive speech genres can be found. According to the processed materials and our own observation, we aim to present the main lexical and grammatical peculiarities of the different prescriptive genres.

The objectives of our investigation determine the research methodologies, among which the following should be mentioned: descriptive-empirical, which presupposes the description of the